

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17P/18/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624200394
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gabrielová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624200394.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, dieťa zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka C. D., narodená XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, štátna občianka Slovenskej republiky a otec F. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. U m i e s t ň u j e maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra, G. G. XX, XXX XX H., najdlhšie na tri mesiace odo dňa umiestnenia maloletej do zariadenia.

II. Rodičia C. D., narodená XX.XX.XXXX a F. B., narodený XX.XX.XXXX s ú p o v i n n í, aby za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Lučenec o d o v z d a l i maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra, G. G. XX, XXX XX H..

III. Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia vo veci samej vedenej pod sp. zn. 17P/18/2024.

o d ō v o d n e n i e:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny doručil súdu dňa 23.01.2024 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a návrh na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletou A. B.. Ako dôvod uviedol, že vedie spisovú dokumentáciu maloletých detí od roku 2016 z dôvodu konania o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Maloleté deti I. B., A. B. a G. B. boli rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12P/11/2016 zo dňa 03.03.2016 zverené do osobnej starostlivosti matky.

V spoločnej domácnosti na adrese E. XXX žije matka C. D., narodená XX.XX.XXXX, otec F. B., narodený XX.XX.XXXX a maloleté deti: I. B., narodený XX.XX.XXXX, A. B., narodená XX.XX.XXXX, I. D., narodená XX.XX.XXXX a G. B., narodená XX.XX.XXXX. Rodina žije aktuálne v prízemnom rodinnom dome starých rodičov zo strany matky. Starí rodičia tiež žijú v rodinnom dome, ktorého vlastníkom je starý otec. Podmienky na bývanie zodpovedajú hygienickému štandardu príslušnej komunity. Prostredie, v ktorom maloleté deti žijú, sú primerané na uspokojovanie ich potrieb. Avšak bytové pomery rodiny sú nestabilné, v poslednom krátkom období (cca 3 rokov) bolo bydlisko maloletých detí menené nasledovne: J. XX, E. XX, K. XX, E. XXX, E. XX D. A. E. XXX, K. XX a opäť E. XXX. V mesiaci júl 2023 rodina žila na adrese K. XX, odkiaľ sa pre zvýšené nájomné, ktoré rodina nevedela platiť, opäť vrátili späť na adresu E. XXX, do rodinného domu starých rodičov zo strany matky. Z informačného systému úradu o výplate sociálnych dávok bolo zistené, že matke úrad vypláca dávku v hmotnej núdzi vo výške 190 eur a prídavok na tri maloleté deti v sume 180 eur za mesiac. Otec maloletej bol zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti v D. L., I., ktorá bola uzavretá na obdobie od 15.06.2023 do 31.12.2023.

V školskom roku 2023/2024 maloletá A. B. navštevuje 8. ročník (plní 9. rok PŠD) ZŠ C. J., C.. Základná škola vo svojom hodnotení žiačky konštatuje, že správanie maloletej nie je v súlade so školským

poriadkom. Vzťah k spolužiakom nie je dobrý, pretože opakuje ročník, tak sa v novej triede necíti dobre. Vzťah k učiteľom sa hodnotí ťažko, nakoľko do školy chodí veľmi málo. O školu nejavi absolútne žiadny záujem, na hodiny sa nepripravuje vôbec, nenosí si žiadne učebné pomôcky. Počet vymeškaných hodín za 1. polrok je 297, z toho 63 neospravedlnených. Rodičia sa o správaní a výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiačky neinformujú. Do školy prídu len vtedy, keď sa vypláca cestovné. Žiačka nechodí do školy čistá, pôsobí zanedbane. Učiteľia často vídajú maloletú A. aj spolu so sestrou v Lučenci v poobedňajších a podvečerných hodinách v spoločnosti podozrivo vyzerajúcej mládeže.

V rodine sa vykonávali opatrenia SPODaSK ambulantnou a terénnou formou v Centre pre deti a rodiny Lučenec na základe odporúčenia úradu v súlade s ustanovením § 59 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s § 12 vyhlášky MPSVR SR č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona č. 305/2005 Z. z. Centrum pre deti a rodiny Lučenec v období od júla 2022 do februára 2023 ambulantne v rodine vykonávalo, v súlade s § 11 ods. 3 písm. b) bod 4 citovaného zákona odborné metódy práce na podporu rozvoja a obnovy kompetencií rodičov v starostlivosti o dieťa so zameraním na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie príčin ohrozenia dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí, najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností za účelom eliminácie negatívnych vplyvov ohrozujúcich dieťa a rodinu v rozsahu 20 hodín priameho výkonu. Ďalšia dohoda o vykonávaní opatrení SPODaSK bola uzatvorená na obdobie od marca 2023 do októbra 2023 v počte 20 hodín priameho výkonu práce, v súlade s § 11 ods. 3 písm. b) bod 3 citovaného zákona - odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahov. Cieľom vykonávania opatrení je odstránenie porúch správania v spolupráci s rodinou ako aj so samotnými maloletými deťmi, motivácia maloletých detí k stabilnému správaniu, pracovať na regulácii problémového správania maloletých detí v školskom prostredí. Napriek vyčerpaným hodinám priameho výkonu opatrení sa v rodine nepodarilo vytvoriť trvalo udržateľné formy správania u maloletých detí. Nakoľko maloletá A. aktuálne prejavila záujem o pozitívnu zmenu vo svojom správaní, Centrum pre deti a rodiny Lučenec odporučilo v záverečnej správe navýšiť časový fond na vykonávanie opatrení na 10 hodín. V záujme dosiahnutia pozitívneho výsledku v ich správaní, konaní a plnení PŠD v školskom roku 2023/2024, úrad dňa 27.10.2023 vydal dodatok k odporúčeniu vo veci navýšenia časového fondu výkonu opatrení.

Počas výkonu opatrení sa maloletá A. aj so svojou sestrou I. dopustili priestupku proti občianskemu spolunažívaniu vedeného na OO PZ Lučenec pod číslom ORPZ-LC-OPP3-1273/2022-P.

Vzhľadom na nevhodné správanie maloletej A. B. žiadajú o jej umiestnenie do Diagnostického centra, S. G. XX, H. na zabezpečenie odbornej diagnostiky pobytom v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na tri mesiace odo dňa umiestnenia maloletej.

Vzhľadom na vyššie uvedené je úrad toho názoru, že situáciu maloletej je potrebné riešiť bezodkladne a preto sa domáha dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania v zmysle § 367 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku a to nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého by bola maloletá Zlatica odovzdaná v zmysle § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku do starostlivosti Diagnostického centra, G. G. XX, H..

Úrad preto navrhuje, aby súd vydal neodkladné opatrenie a uložil povinnosť rodičom maloletého dieťaťa v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, aby odovzdali maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra, G. G. XX, H..

Následne na základe vykonaného dokazovania z dôvodov vyššie uvedených úrad navrhuje, aby Okresný súd Lučenec uložil maloletej A. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, výchovné opatrenie - pobyt v Diagnostickom centre, G. G. XX, H. na zabezpečenie odbornej diagnostiky najdlhšie na tri mesiace od umiestnenia maloletej.

2. Zo správy Základnej školy s materskou školou C. J. v C. vyplýva, že správanie A. B. nie je v súlade so školským poriadkom. Na hodinách neprejavuje záujem vôbec o nič, nenosí si žiadne pomôcky, má veľa vymeškaných hodín. Rodičia sa o správaní a o výchovno-vzdelávacie výsledky žiačky neinformujú. Do školy prichádzajú, len keď sa vypláca cestovné. Do školy nechodí čistá, pôsobí skôr zanedbane. M. si do školy nenosí a knihy necháva v škole. Matka nemá dcéru absolútne pod kontrolou, pri rozhovoroch s ňou priznala, že nevie, čo si má s dcérami počať. Hovorí, že do školy odídu, ale do školy už nedôjdu. Veľmi často A. učiteľia spolu so sestrou vídajú v L. v OC Galéria v poobedňajších alebo podvečerných hodinách v spoločnosti podozrivo vyzerajúcej mládeže.

3. Zo záverečnej správy vykonávania opatrenia SPODaSK, Centrom pre deti a rodiny Lučenec vyplýva, že boli vykonávané opatrenia ambulantnou formou a terénnou formou v období od marca

2023 do júna 2023 v počte 20 hodín priameho výkonu práce. Celkovo bolo zrealizovaných 18 stretnutí, z toho 4 stretnutia s rodinou, 7 stretnutí s matkou, 1 stretnutie v základnej škole a 6 stretnutí absolvovali maloleté deti so psychológom. Cieľom vykonávania opatrení bolo odstránenie porúch správania v spolupráci s rodinou, ako aj so samotnými maloletými, motivácia maloletých detí k stabilnému správaniu, pracovať na regulácii problémového správania maloletých v školskom prostredí. Tiež bolo zamerané na podporu a rozvoj rodičovských kompetencií týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o maloleté deti, ktoré podporujú zdravý vývin dieťaťa, podporu zmeny rizikových prejavov správania maloletých detí, plnenie školskej dochádzky, školských povinností, akceptáciu školského poriadku. Rodina sa počas vykonávania opatrení viackrát sťahovala. Školská dochádzka nebola zabezpečená z dôvodu, že maloletá A. a I. sa z vlastného presvedčenia nedostavili na vyučovanie, alebo odchádzali skôr z vyučovania, o čom sa rodičia dozvedeli na základe informácií podaných pracovníkom školy, napriek snahe ich maloleté nerešpektovali. Poradenstvo u psychológa bolo zamerané na problémové správanie v školskom prostredí. Na prvom stretnutí maloleté boli hanblivejšie, nevedeli, čo majú očakávať, postupne sa im podarilo nadviazať poradenský vzťah a obidve boli otvorenejšie, nemali problém komunikovať a na sedenia sa tešili. Priznali, že majú problém s ovládaním hnevu a chceli sa zamerať na jeho vyriešenie, preto sa zapojili aj relaxačné aktivity a spoločne nacvičovali mechanizmy na zvládanie hnevu. U maloletých sa dajú pozorovať pokroky. Sedení však bolo málo na to, aby táto zmena už prebehla.

4. Z e-mailovej komunikácie medzi F. N. H. a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vyplýva, že Zlaticu môžu prijať do F. N. H. dňa 01.02.2024 na obdobie troch mesiacov, na čas potrebný na diagnostiku dieťaťa.

5. Podľa § 49 ods. 5 Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately s účinnosťou od 01.04.2018, ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu centra nevykonáva, zabezpečí ich inou právnickou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady.

6. Podľa § 30 ods. 1 Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len zariadenie na "výkon rozhodnutia súdu"), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

7. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona sa použije ustanovenie Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP veta prvá súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 367 ods. 2 ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

14. Podľa § 367 ods. 3 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

15. Podľa § 367 ods. 4 uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

16. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, kedy treba neodkladne upraviť pomery účastníkov konania a je potrebný okamžitý zásah súdu.

17. V danom prípade sa úrad práce, sociálnych vecí a rodiny domáhal nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP pred začatím konania.

18. Neodkladné opatrenie ako procesný inštitút slúži na zabezpečenie ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov do času definitívnej právnej ochrany a zabezpečuje, aby sa v konaní pokračovalo bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, ktorého ochrany sa účastníci domáhajú. Pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je potrebné osvedčiť okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Na jeho nariadenie musia nastať závažné okolnosti, keď na ochranu záujmov dieťaťa je neodkladná úprava pomerov nevyhnutná. Účelom neodkladného opatrenia je predovšetkým rýchla (bezodkladná) úprava faktických a právnych pomerov účastníkov.

19. Vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu dieťaťa, ktorý je prioritný. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

20. Podľa základných zásad čl. 5 písmeno a) až c), zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako ja duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.

21. Z vykonaného dokazovania mal súd za osvedčené, že návrh na uloženie neodkladného opatrenia je dôvodný. Zo spisového materiálu a z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že maloletá má problémy so správaním, odmieta dodržiavať pravidlá a plniť požiadavky dospelých. Jej správanie nie je v súlade so školským poriadkom, má veľký počet vymeškaných hodín a dopustila sa aj priestupku proti občianskemu spolužitiu. Z týchto dôvodov úrad práce, sociálnych vecí a rodiny navrhol dočasne umiestniť maloletú v diagnostickom centre za účelom absolvovania diagnostického pobytu na dobu najdlhšie tri mesiace.

22. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia, pretože má za to, že je potrebné upraviť pomery medzi účastníkmi, nakoľko rodičia výchovu nezvládajú a je v záujme maloletej, aby bola dočasne umiestnená v zariadení, kde jej bude poskytnutá pomoc a vykonaná komplexná diagnostika.

23. Nakoľko sa maloleté dieťa nachádza v starostlivosti rodičov, súd im uložil povinnosť, aby maloletú odovzdali do F. N. G. G. XX, H. za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

24. Predmetné neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 17P/18/2024.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“) je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C. m. p. v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C. m. p. zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C. m. p. odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C. m. p. odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C. m. p. na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 C. m. p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.